

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ, ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

ХЕРСОНСЬКИЙ ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ
СОЦІОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ХЕРСОНСЬКОГО ВІДДІЛУ
УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

Збірник наукових праць

ВИПУСК 13

ХЕРСОН
2022

УДК 911
Н 34

Затверджено відповідно до рішення
Вченої ради Херсонського державного університету
Протокол № 19 від 30.05.2022 р.

Н 34 **Наукові записки Херсонського відділу Українського географічного товариства: Зб. наук. праць / [За ред. О. В. Давидова]**
Вип. 13. – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2022. – 60 с.

ISBN 978–617–7941–83–4 (електронне видання)

Опубліковані результати природничих, суспільно-географічних, соціологічних, геоекологічних досліджень та дослідження в галузі методики викладання географії.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Стоян О.О. – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії, природокористування та ГІС технологій, Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова;

Онойко Ю.Ю. – кандидат географічних наук, доцент кафедри природничих наук, хімії, географії та методик їхнього навчання, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Давидов О.В. – кандидат географічних наук, доцент (відповідальний редактор);

Мальчикова Д.С. – доктор географічних наук, професор;

Молікевич Р.С. – кандидат географічних наук (заступник відповідального редактора);

Пилипенко І.О. – доктор географічних наук, професор;

Котовський І.М. – кандидат географічних наук, доцент;

Ходосовцев О.Є. – доктор біологічних наук, професор;

Захаров О.О. – магістрант спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) (відповідальний секретар).

Адреса редакційної колегії: 73000, кафедра географії та екології, факультет біології, географії та екології, Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, м. Херсон. Тел. (0552) 32-67-17.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей. Думка редакційної колегії не завжди співпадає з думкою авторів.

УДК 911

© Херсонський відділ Українського географічного товариства, 2022
© ФОП Вишемирський В. С., 2022

ISBN 978-617-7941-83-4

ЗМІСТ

Архіпов Д. С. ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE EARTH В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	4
Боева А. В. НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ БАЛЬНЕОЛОГІЧНИХ РЕСУРСІВ САНАТОРІЮ «ГОПРИ» У ГРЯЗЕЛІКУВАННІ.....	7
Давидов О. В., Котовський І. М., Черняков Д. О. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПРОТОКА ПРОМИВНОГО ГЕНЕЗИСУ	10
Давидов О. В., Чаус В. Б., Холодняк П. А., Іваскевич І. В. СТРАТЕГІЯ ПО ВІДНОВЛЕННЮ БЕРЕГОВИХ ФОРМ РЕЛЬЄФУ ВЗДОВЖ ФРОНТУ КІНБУРНЬСЬКОГО ПІВОСТРОВА	13
Зайченко Т. О. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ РЕКРЕАНТІВ ПРИ ПОТРАПЛЯННІ ДО НЕСПРИЯТЛИВИХ ПРИРОДНИХ ЯВИЩ В БЕРЕГОВІЙ ЗОНІ ЧОРНОГО ТА АЗОВСЬКОГО МОРІВ В МЕЖАХ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	20
Захаров О. О. СПОСОБИ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ НОМЕНКЛАТУРИ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ	24
Іваскевич І. В. СТАН БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ ФРОНТАЛЬНОГО БЕРЕГУ КІНБУРНЬСЬКОГО ПІВОСТРОВА.....	26
Кузмічова К. М. КЛІМАТИЧНІ ЦИКЛИ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ВИДІЛЕННЯ.....	31
Лозова Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ МІСТА ХЕРСОН У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ НА ПОЧАТКУ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	38
Плющ С. О., Давидова А. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПРОРВ В ТІЛАХ АКУМУЛЯТИВНИХ ФОРМ БЕРЕГОВОЇ СИСТЕМИ ТЕНДРА – ДЖАРИЛГАЧ.....	42
Ромсицька Ю. Д. МОРФОМЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА РЕЛЬЄФ ДНА ШТУЧНОЇ ВОДОЙМИ В ВЕХІВ'ЯХ ЛИМАНУ	47
Філончук З. В. ІСТОРИЧНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ КУРСУ «УКРАЇНА У СВІТІ: ПРИРОДА, НАСЕЛЕННЯ»	50
Чаус В.Б., Касьянов Є. О. ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ФРОНТАЛЬНИЙ БЕРЕГ КІНБУРНЬСЬКОГО ПІВОСТРОВА У 2020-2021 РОКАХ	55
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	59

ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE EARTH В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Актуальність. У період чисельних викликів сьогодення, актуальним постає питання реформ в освітньому процесі. Окрім цього з проявом пандемії COVID-19, з 2020 року постало питання як проводити освітній процес дистанційно, але при цьому не знижуючи якість навчання. Якщо більшість теоретичних питань вирішуються шляхом дистанційного спілкування зі здобувачами освіти, то практичний аспект лишається недостатньо опрацьованим.

Залежно від дисципліни, яка викладається, існує достатня кількість варіантів проведення занять при очному навчанні, але під час дистанційного навчання, коли необхідна демонстрація наочності та отримання фідбеку від здобувачів, у вигляді виконання практичних завдань, виникають певні проблеми. Саме тому актуальним на сьогодні є пошук інтерактивних платформ, які будуть якісно застосовані як під час як дистанційного, так і очного навчання.

Аналіз досліджень та публікацій. Разом із науково-технічним прогресом активно розвивалися технології в навчанні. Дослідження інтеграції новітніх технологій в освіту проводилися протягом всього часу існування освітнього процесу, але поява цифрових технологій зрушила «потяг змін» з неймовірною швидкістю. Багато наукових праць, присвячених цифровізації освіти, як вітчизняних так і закордонних науковців, розкривають сутність використання ІТ-технологій в освіті [3, 5].

До уваги слід прийняти праці, присвячені краудсорсинговим геосервісам (Google Maps, Google Earth, Virtual Earth, ArcGIS On-line) та їх використанню як у веб-картографії так і для виконання простих завдань при вивченні географії та природознавства у школі. Українські вчені Федоренко Ю.Ю. [6], Федонюк В. В. [7], Подобівський В.С. [4], Грищенко С.М. [2] та інші розглядають краудсорсингові сервіси в проведенні навчання школярів географії, природознавства, краєзнавчих підходах, екологічній свідомості. Зарубіжний досвід окрім вищевказаних напрямків вказує на застосування ПЗ у якості допоміжної програми під час вивчення фізико-математичного напрямку в школі.

Викладення основного матеріалу.

Google Earth - це програма компанії Google, в рамках якої в мережі інтернет були викладені супутникові фотографії нашої планети [1]. Головною відмінністю цієї програми від картографічного веб-сервісу Google Maps та інших схожих програм є можливість тривимірного перегляду ландшафту поверхні землі або будівель. Слід зазначити, що супутникові фото деяких регіонів мають значні показники роздільної здатності, що дозволяє у найдрібніших деталях розглянути поверхню Землі.

Основними елементами інтерфейсу є меню пошуку, в якому можна або задати координати точки, або вказати назву шуканого місця; вкладка списку шарів, яка називається «Мої місця», в яких зберігаються всі нанесені шари на супутникове зображення та шар підменю з відображенням інших доступних опцій, серед яких є фотознімки, межі та мітки (адміністративно-територіальний устрій, межі регіонів, природно-заповідного фонду, місцеві назви тощо), дороги, 3D об'єкти, відображення рельєфу тощо.

Панель швидкого доступу оснащена вимірювальними «приладами», за допомогою яких можна проводити вимірювання як за методикою властивою для веб-картографічних додатків так і з урахуванням рельєфу. Окремо на панелі є таймлапс-функціонал, за допомогою якого можна переглядати супутникові знімки в часі.

Функція «сонячне світло» враховує положення Землі відносно Сонця та дозволяє спостерігати природний геофізичний процес зміни дня і ночі. Це корисна функція, за допомогою якої можна наочно показати як відбувається добовий рух землі навколо осі та яскраво відобразити поняття «дні сонцестояння та рівнодення». Існує функція збереження зображення у вигляді картосхеми (або карти) із назвою, легендою та масштабом.

Окрім вищезазначених пунктів меню існує також функція вивчення Місяця, Марсу. Програмне забезпечення дає можливість як застосовувати (експотрувати) так і зберігати дані в майже усіх GPS форматах. Зберігати можна в .kml, .kmz форматах. Завантаження можливе з усіх можливих веб-картографічних форматів.

Такі можливості програмного забезпечення Google Earth Pro створюють широкий спектр застосування у проведенні практичних і лекційних занять у ЗВО та вивчення географії та природознавства у школах та окремих структурних підрозділах позакласного спрямування, наприклад еколого-просвітницькі організації, Мала академія наук, тощо.

Наприклад, під час вивчення географічної номенклатури школярі можуть без проблем використовувати функціонал програми задля

вивчення не тільки розташування географічних об'єктів, а й для отримання з неї додаткових відомостей про об'єкт. Або у разі використання програмного забезпечення як контурної карти, школярі можуть проводити вимірювання та нанесення на зображення контурів за зміною в часі, проводити вимірювання відстаней. Наразі в додатку для мобільних платформ існує можливість використання функціоналу «Режим дослідника», під час якого можна вивчити різноманітні географічні відомості від Великих географічних відкриттів до відомостей про виверження вулканів та виникнення цунамі.

Отже, можна дійти певних висновків, що вищезазначені функції програмного забезпечення безпосередньо можна інтегрувати в освітній процес як допоміжний наочний цифровий ресурс, а також можливе застосування під час екстреного переходу на дистанційний формат навчання.

Список використаних джерел:

1. Google Earth Pro. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.google.com/earth/download/gep/agree.html>
2. Грищенко, С. М. (2012). Використання проекту Google Earth у краєзнавчому підході при вивченні екології. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія, (37 (1)), 203-211.
3. Давидов, О. В., & Сімченко, С. В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ У МЕЖАХ СИСТЕМИ ТИПУ «КРИЛАТИЙ МИС» КІНБУРНЬСЬКА-ПОКРОВСЬКА-ДОВГИЙ.
4. Подобівський, В. С. (2017). Потенціал інтерактивного краудсорсингового картографування для вивчення географії в школі.
5. Сімченко, С. В., & Отич, О. О. ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ GPS-ТРЕКЕРІВ ТА «GOOGLE EARTH PRO» У ПРОЦЕСІ ДОСЛІДЖЕННЯ БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ МОРЯ (НА ПРИКЛАДІ БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ ЧОРНОГО МОРЯ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ).
6. Федоренко Ю.Ю. Особливості формування пізнавальних умінь у процесі навчання фізичної географії шляхом використання програмного забезпечення Google Earth. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/9586>
7. Федонюк, В. В., Федонюк, М. А., & Панькевич, С. Г. (2013). Досвід використання програми Google Earth при викладанні географічних дисциплін. Інформаційні технології і засоби навчання, (38, вип. 6), 138-148.